

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMÉGYE POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI LAPJA.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 5 korona. — Telefonszám: 14.

Felolós szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítottak. Nyiltér 50
50 fillér. — Megjelenhetiként egyszer, 6 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyiltér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Uj év.

Sz.-udvarhely, decz. 31.

Csüggedt érzéssel, elborult szemmel tekint az ország ez új esztendő felé. Az ó év rejteneves emlékeket hagy hátra! Csupa romok hevernek mindenütt körülöttünk. Mintha gonosz és kegyetlen ellenség inváziója garázdálkodott volna itt s mi egy kétségbeesés-vitva hosszú hadjáratban a nagy csaták egész sorát veszítettük volna el. Pedig békeség volna határainknál, nem is fenyegette azt az ellen; magunk emeltünk bátor kezét saját intézményeinkre, dultuk fel annak közéletét...

A romok nem füstölögnek, holttestek nem hevernek alattuk és szerte, — hisz nem folyt vér, senkinek haja szála se görbült. Ami más küzdelemben engesztelő és fölemelő: a hősi erkölcs, a kötelességtudás fanatizmusa s az önfeláldozás martiriuma itt nem szerepelt. Vitézül vagdalkoztunk a levegőben s haragunk virtusát vértlen dolgokkal éreztettük, ha dorongunk ügyébe estek. Legszentebb javainkat érték az ütések, amit egy más nekivadításával s mámoros fővel másoknak szántuk.

Két évig tartott így. Sokáig emlékezetes fog maradni a garázdaság és naplopás ez éve, mely vagyonban és erkölcsben több kárt tett rajtunk egy nagy háború veszteségeinél s egy lealázó békekötés szegényénél.

Talán meghozza most az új év a kijózanodást, a töredelmet s a jóvátételt. Mert sok a jóvátenni való.

Egy vizsgálatunk maradt, hogy a bajokat nem a nemzet egyeteme idézte elő, hanem csak egy réteg abból, — ezt is a viszonyok

keserítették és izgatták fel reá. Az egész nemzet annyiban felelős a történektért, hogy a komolyabb, megfontoltabb rétegek veszteglésben maradtak s hagyták a dolgok folyását, nem avatkoztak belé.

Más viszonyok közt a nemzet e zöme mindig meg tudta fékezni, korlátok közé fogva, azt a zabolátlan elemet, melyet a véralkat heve és önhitség mindig a végletek felé ragadnak. Komoly időkben bizonyos ez e réteg fogná a nemzet legbecsesebb védő erejét szolgáltatni; bátor katonákat, hős csapattiszteket, legendai híru zászlóaljokat De a nemzet békemunkájában, polgári feladataiban ily tulajdonságoknak háttérbe kell vonulniok. Cromwel győzhetetlen ezredeiből, Napoleon gárdistáiból a háború éra elmúltával korhelyek lettek s garázdálkodósaiknak az vetett véget, hogy a köz-szimpatia elfordult tőlük.

Hová jutottunk volna az állami konszolidálódással a kiegyezés óta, ha e 37 év alatt a szélsőségek és végletek ragadják magukhoz a vezetést s a hatóságoknak az utca parancsol, ha parlament és municipalitások a hullámzó hangulatokhoz igazodnak, azok hatása alatt rendelkeznek. Az 1903. és 1904-iki minta szerint aligha élhettük volna túl mint állam a koronázás évét s tőnkre jutottunk volna mint a nemzet a legelső válság nyomása alatt.

A magyarság okos, higgadt és tapasztalt zöme mindig fenn tudta tartani a közélet rendjét s egyensúlyát, mert megőrizte a saját tekintélyét s minden extrém irányt ellensúlyozására szükséges fékező erejét. A tulzó elemek mit se kezdhettek, mit se merhettek, amíg ez a zöm

távol maradt tőlük s ez a tekintély helytelen indulatainkat. Minden tüntető kedv s lendületes közmozgalom tehetetlen volt, amíg nem a közvélemény érdeklődéséből vagy legalább passzív támogatásából meríthetett bátortást s táplálhatta a maga aktiv erejét

Elég magasra tornyosodtak a tüntető mozgalmak hullámai nem egyszer, mikor a nemzet valamely nagy érdeke, nagy érzése provokáltotta az események által. Emlékeztünk a szoftavilág, a Janszky-ügy, a véderő-vita izgalmas heteire. E hullámverődéseket a közvélemény hatalma indította: a szélső elemek csak önkéntes eszközök voltak azokban s lecsitult a hullámszó önkéntelenül, mihelyt háborgását a nemzet higgadt zöme megelégette s támogatását a szélsőktől nemcsak megvonta, hanem velük kedvetlenségét is kezdte már éreztetni.

Napjainkban is így volt. Az obstrukciónak az adott szárnyakat, hogy a lármás elemek ellentállás nélkül nyomulhattak az előtérbe, a higgadság pedig az egész vonalon háttérben maradt s tétlenül, közönnyel, sőt itt-ott szimpatiaival nézte a harcztot, mely a szélsőségek közt megindult a legnépszerűbb jelszavak alatt.

Bizonyos hiba volt ily soká vesztek maradnia Hasonló hibát a magyar értelmiség a belátható multban már rég nem követett el. Van rá mentsége: jóhiszeműen állta a harcztot, amíg attól a nemzeti érdekek hathatós védelmét s a jövőre nézve az eszmék rendezését, az egyensúly helyreálltát várta. Vannak is eredmények, amik várakozását valamelyest igazolják, de sajnos, niucsenek arányban az értük hozott áldozatokkal. Ezért kell a küzdelmet beszüntet-

A hóvirág.

— Henri Germain. —

Fordította: **Ferencz Tivadár.**

A decemberi éj metsző szele végig söpörte az elhagyott járdát; csak itt-ott lehetett látni egy, a hidegtől reszkető, görnyedező embernek körvonalát, de ez is gyorsan eltűnt a házak mellett. A gázlámpák lángjai libegve lobogtak a szélben, kétes világosságot árasztva magok körül. Párizs városa, amely még egy órával ezelőtt a legélénkebb sürgés forgásnak volt színhelye, most egy elhagyott városnak komor egyhanguságát fejezte ki.

A hideg mindinkább dermesztőbb lett, a hó-pelyhek úgy kavargáltak, mint a fezzavart méhkas lakói, beborítva az utcákat és háztetőket egy kristálytisza hótakaróval!

Egy rongyokba burkolt kis leány, akinek félig mesztelen lábai egy pár, nagyon is nagy és lyukas cipőbe voltak dugva, egyedül és elhagyottan ballagott a castiglionei utcában.

Egy vörös posztóbból készült kopott sálkendő, valami irgalmas embernek ajándéka, befűtöte fejét és körülvette kebelét. A sálkendő árnyékot vetett arcára, úgy hogy csak a nyájasan tekintő, két kék szeme volt látható, amely még nagyobbnak tűnt fel beteges testének halvány színeiben.

Kora reggel óta volt talpon, gyomra korogott az éhségtől és kimerülve a fáradtságtól, tovább ballagott czéltalanul, nem tudta, hogy fáradt fejét hová fogja lehajtani.

Előtte való napon, még tagja volt egy koborló csepürágó társaságnak, amely reggel, amikor Párizsba jutott, azonnal tuladott rajta, hogy egy felesleges szájtól megszabaduljon.

Mikor a Vendome térre érkezett, még inkább fázott, mert itt a hideg, metsző szél erősebben fújt arcába. A házak felé vette útját és miután képtelen volt tovább menni, leguggolt egy kapu alá.

Nagyon fáradtnak és kimerültnek érezte magát, minden tagja remegett: leült, rongyaiba burkolódzott és összehuzta magát ahogy lehetett, hogy védve legyen a jéghideg szél ellen.

Ebben a pillanatban, egy a bokáig érő hosszú prémes kabátba burkolt férfi haladt el mellette — nagy gyorsasággal.

A kis leány halkán, majdnem suttogva, mondá: — Uram, kérek egy garast.

A férfi egykedvűen visszanezett és észrevette a kis leányt, de miután sürgős dolga lehetett, folytatta útját.

De alig tett néhány lépést, felébredt benne a lelkiismereti furdalás és megbánta, hogy a szegény kis leány kérését nem teljesítette; megállott, ismét visszament és a kis leány majdnem teljesen megdermedt kezébe egy pár garast csusztatott.

Azután folytatta útját és néhány perc múlva belépett a Casinóba, amelynek fényes, nagy ablakából kisugárzó fény megvilágította a térnek egy részét.

— Végre valahára, mondá a kis leány buskomor mo olylyal, ma este én is vacsorálok, oly éhes vagyok!

De most, lábát ruhája alá rejtve és fejét bekötve kendőjével, oly jól esett neki a reggeltől késő estig tartó kóborlás utáni pihenés, hogy még egy ideig ott maradt a kapu szögletében, az ő pihenő helyén.

Gyomra sem korogott annyira, egy édes álom szállotta meg és hatalmába kerítette: nemsokára behunyta szemét.

Körülötte, a nagy téren, a hó-pelyhek mindig sürűben hullottak a földre.

Siri csend volt. És behunyt szeme alatt oly szép látvány mutatkozott, hogy mosolyogni kezdett.

A néma éjszakában ütött egy óra: éjfél után kettő volt. A hosszú, prémes kakátba burkolt ismeretlen férfi kilépett a Casinóból és ismét erre vette útját. Mikor látta, hogy a kis koldus leány még mindig ugyanazon a helyen van, megállott és feléje hajlott.

A leány mosolyogva aludt, tovább szövé szép álmait. Szőke hajából egy gyönyörű hajfűrt kicsuszott az arcát elrejtő sálkendő alól. Nyitott kezéből kihullott a pénzdaráb.

Egy hirtelen gondolat cikkrázott át ennek az elérékenyült férfinak fejében és ismét megújult lelkeben az a fájdalom, amelyet akkor érzett, amikor a kegyetlen halál egyszerre elragadta tőle fiatal feleségét és kis leánykáját.

Belenyult mellény zsebébe, kivett abból egy aranyat és — nehogy álmából felébredze a leányt — nagy óvatossággal csuszattatta azt a leány kezébe.

— Szegény, kis ártatlan lélek, mondá a férfi, légy áldva azért, hogy bennem, az öreg kételkedőben, ismét felébredtetted az érzélem világát és megmutattad, hogy van szívem.

Ártatlan kis vadvirág, kit a dermesztő tél összeszórt. miért nem virágozhatnál fel újból?

Ugyanabban a pillanatban hirtelenül visszafordult, megint felment a Casinóba és visszajött egy szolgával, aki igen csinos egyenruhát viselt.

— Vigyázzon, amit önnek mondok Péter: itt fog maradoi míg a kis leány felébred álmaiból, aztán, annélkül, hogy megijedjen, megfogja karját és hintóba vezeti, amelyet mindjárt ide rendelek és palotamba vezeti.

— Kérem gróf úr, megérttettem.

— Figyelmeztetem, hogy ki ne kérdezze a kis leányt: ha elcsodálkozik, akkor csak annyit mondjon neki, hogy a jó Isten küldötte önt hozzá és pedig azért, hogy többé ne szenvedjen.

Ezt mondva az ismeretlen férfi, akit a szolgálta

nie, hogy más téren és módon, alkalmas időben folytathassa, kedvezőbb kilátások közt.

Hisszük, hogy a magyar nemzet most is érvényesíteni fogja akaratát: megtagad minden közösséget, megvon minden további támogatást az immár meddő obstrukciótól.

Az új év ennek a jegyében virrad holnap ránk. Nem politikai hecczekre van az országnak szüksége, hanem reformokra és nemzeti munkára. A harcz több kárt okozott, mint amennyi hasznot tett — mérlege siralmas állapotban maradt az új évre. Össze kell szednünk minden erőfünköt, hogy a normális viszonyokat helyreállíthassuk, a romokat eltakarítsuk s alkotó munkához ismét hozzákezdjünk.

Boldog új év lesz ez akkor is, ha csak felét jóvá teheti annak a sok rossznak, amit az elmúlt esztendő Magyarországra zuditott.

BELFÖLD.

Budapest, decz. 27.

— A politikai ünnep. —

Szinte abszolút szélsőséget hozott a magyar politikába a karácsonyi ünnep. A zavaros és megoldatlan ellentétek tömkelegéből összeszórt helyzet nem tisztul ugyan, de nem is bonyolódott tovább. A vallásos és családias érzés igazi treuga dei-t adott az országnak, a mely ezuttal őszinte volt, mivel a kedélyek mélyéből fakadt és nem csinálta senki mesterséges eszközökkel, előre kiesztelt politikai czélok végett.

Hogy az ünnep varázsától az országban szétáradt békés hangulat csak valamelyest is állandó maradjon, — a mi egyébiránt már rég kívánatos — abban természetesen az előzmények után hinni gyermekes dolog volna. Az ünnepek előtt elégen felül is gondoskodva volt arról, hogy ne legyen így. És két nap múlva bizonyosan nyoma sem lesz már annak a jóleső ünnepi csöndnek, mely a családi és társadalmi életben a magyarral megint összehozta, habár rövid időre is.

Mindazáltal a karácsonyi treuga dei alkalmas egy nagyon is közeleső valóság fölismérésére. Arra tudniillik, hogy a magyar életben nincsenek meg azok a mélyen gyökerező ellentétek, a melyeket az erőszakoskodó ellenzéki agitáció tart ébren. Ha megvolnának, bizonyosan túlaradtak és győzedelmeskedtek volna az ünnep által előidézett nyugalmas

grófnak nevezett és aki tényleg Rauchemaure Pál gróf volt, gyorsan távozott, mintha a belső öröm, amely szívében fakadt, könnyebülést szerzett volna neki.

Alig múlt el néhány perc, a kis leány felébredt és az égre tekintett, olvakitva még az álmotól, amely fogva tartotta.

De az éj átlátszhatlan volt, a kis leány csak nagy sötétséget látott. Ugyan abban a pillanatban egy rövid, de annál hevesebb szélroham végig zúgott a nagy téren, felkavarva a hópolyheket, amelyek arczába hullottak.

És midőn a nagy hidegtől borzongott és összerázkodott, ösztönszerűleg és nem minden guny nélkül, megdőbbenve, felkiáltott:

— Édes mamám!

Aztán hirtelenül összereszent, bámulva nézte a kezében levő aranyat és egy ugrással felegyenesedett.

— Oh! kiáltott fel örömben, egy szép garas, egy arany garas!

Azután egyszerre lázas gyorsasággal zsebébe dugta az aranyat és félénken nézett maga körül.

Egy ember volt ott, egy ember, akit nem vett észre.

Két kezét gyorsan keresztbe fonva, tetette magát mintha szeme káprázna, mintha semmi sem történt volna.

— Ne félj édes, kis leányom, mondá akkor Péter, a szolgálta és feleje közeledett. Gyere inkább velem, elvezetlek egy oly helyre, ahol nagyon boldog leszel.

— Igazán? mondá a leány mosolyogva. És nem fogja tőlem elvenni szép, arany garasomat?

— Ellenkezőleg, még többet is kapsz.

— Bizonyára karácsony ünnepére?

— Igen és talán még előbb is; most pedig vess édes gyermekem.

— De hát kicsoda ön?

— Én, Péter vagyok.

— Szent Péter?

— Igen, ha úgy akarsz, mondá a szolgálta és mosolygott a kis leány gyermekfelfogatlanságán; azután pedig a jó Isten elé vezetlek.

— Csakugyan? . . . Akkor, azonnal megyek. Messze kell-e menni?

hangulaton is. Magyarországnak most izgalommal teljes karácsonya lett volna, mely feldulta volna még a családok harmoniáját is, annál inkább a társadalmi élet nyugalomát.

De mivel ez nem volt így, sőt az agitációtól mentes ünnep semmit sem különbözött azoktól, a melyeket évtizedek óta megszokott magyar nemzeti társadalom: a legegyszerűbb logikával is föl lehet smerni, hogy az a politikai harcz és békétörés, a melyet Magyarországra hozott az obstrukció és annak minden hátrányos fejleménye, nagyban és egészben nem érinti a nemzet jobb lelkiismeretét.

Igaz, hogy ünnep multával azonnal meg fog indulni megint az erőszakoskodás: de annyi talán mégis megmarad a mostani treuga dei hangulatából, hogy mindez másképpen is lehetne, ha a hosszú és keserves politikai harcz támasztói és táplálói jobban megfigyelnék a nemzet szívének dobbanásait.

A nyomban következő és előreláthatólag nagyon is hétköznapi támadásokkal szemközt az alkotmány és a nemzeti munka igazi barátjai mindenestre azzal a tudattal vehetik újra föl a védelmi harcot, — ha már kénytelen vele — hogy az ország határozottan békét és összhangot akar az alkotmánynak egymás ellen lázított tényezői közt. Az ezért folytatott öntudatos küzdelem tehát, még a legrikoltóbb erőszakosságok idejében is határozottan meg-egyeznek a magyar nemzet lelkiismeretével.

Politikai jegyzetek.

Budapest, decz. 30.

Szent karácsony ünnepére a kis Jézus gondoskodott a kicsinyek örömről.

Kigyultak a gyertyák és a boldog gyermekarcok a csengetyű szavára az égő, ragyogó fenyőfák alatt újjongva fogadták a gyermekek — Jézuska ajándékát.

Ezuttal a tréfás kedvű véletlen azonban a nagyokról, a felnőttekről sem feledkezett meg. A honatyák mind a négyszázkilenczen megkapták a karácsonyi meglepetést: a bizonyos téli választásokat!

Mondjuk, hogy a téli választások immár feltétlenül biztosak. De azért van ami még bizonyosabb: a megnyult ábrázatu képviselő urak riadalma. A meleg szeretet tüzenél összehoront és egymásba kapaszkodók egyszerre — mintha csak könyvből olvasnák — egyértelműen azt hirdetik, hogy a választások a nemzetet, a hazát, az államot, az alkotmányt végső, halálos

— Oh! nem: csak kövess.

Péter a kis leányt az előtte megálló hintóba ültette és oly jól érezte magát, hogy örömben tapsolni kezdett két kacsójával.

* * *

Nyolcz nap mult el hogy Rauchemaure gróf gyermekének fogadta a kis leányt és elnevezte — Hóvirágnak.

Ott feküdt a fehér ágyban, amelyben kedves arczának gyengéd halványága még inkább visszatükröztette hosszú, aranyszőke hajának fénykaszoruját, — ott feküdt a selyem és csipkével díszített függönyök között és szótlanul szemlélte a gróft, aki feszült figyelemmel kísérte minden mozdulatát.

Egyszerre a leány két kezét a gróf felé nyújtotta és örömsugárzó arcczal mondotta:

— Jó reggelt, jó emberem!

— Jó reggelt, kedves kis Hóvirágom, hogyan érzed magad?

— Nagyon jól . . . de éhes vagyok!

— Oh! Ez nagyon jó jel, azonnal itt lesz a reggeli. Azután, ha tetszik felkelhetsz.

— Mikor van Karácsony?

— Holnap.

— Akkor felkelek, mert megígérted nekem, hogy elvezetsz a karácsonyi kiállításra; azt is mondtad jó emberem, hogy engem is meglepsz sok, szép ajándékkal, nemde?

— Amennyit csak akarsz, annyit adok neked édes, kis Hóvirágom, de csak azon feltétel alatt, hogy nem leszel többé — beteg.

És valóban, nyolcz napon át, élet-halál közt lebegett a szegény kis leány: azon szenvedések következtében, amelyek a nyomorral járnak.

De a grófnak atyai gondoskodása és az orvosnak odaadó fáradozása teljesen kigyógyították az álomkórságból, amely mindjárt az első napon, amikor a palotába vitték, mutatkozott.

És ezen nyolcz nap alatt, a gróf lelkeiben felébredtek saját multjának emlékei, ami annál fájdalmasabban hatással volt rája, mert érezte hogy élte alkonyán van és egyedül áll a nagy világban, senki sem szereti és élete czéltalan; szeme árja megindult: de ugyanakkor szívében felébredt — a szeretet, az

veszedelembé sodorják. A határpusztítás, a török járás, az osztrák invázió mind kismiska ahhoz képest, amilyen iszonyu csapásnak ők a választásokat tartják.

De ugyan miért? Hiszen az talán mégsem oly pokoli veszedelem, hogy a hazafiak most farsang idején 413 választó kerületben elszavaltathatják: Talpra magyar, hi a haza! . . .

*

P ros élet a legszebb a világon! ezt sutogja egymás fölébe a Kossuth és Apponyi-párt. Szerelmesek egymásba és egyesülni akarnak. Ha bekövetkezik ez a párosodás mihelyt elhagyják az anyakönyvi hivatalt, százat teszünk egy ellen, hogy rögtön jelentkezni fog a házibarát — az új párt képében.

Az sem lehetetlen egyébiránt, hogy a 48-as párt bigámia bűnét készül elkövetni; elveszi egyszerre Apponyit és Bánffy. Akkor aztán a házi barát szerepére — a néppárt pályázik.

De milyen lesz vajjon e frigy gyümölcse?

*

A szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága és gróf Andrassy Gyula vezetése alatt álló diszsidensek csoportja nevében együttes kommuniké jelent meg. Ebben kijelentik Andrassyval egyetértőleg, hogy a kibontakozás alapjaul megállapították a házzsabályoknak olyan pártközi úton létesítendő módosítását — a szólás szabadság korlátozása nélkül — mely a technikai obstrukció lehetőségét kizárja. Azt azonban kikötötték, hogy a házzsabálymódosítás csak az új választási törvények kihirdetése után léphet érvénybe. De a békés kibontakozás első feltételül a Tisza kormány távozását kívánják.

A kommuniké szerint ezt közölték is Tiszával, aki visszautasította és frívolságnak tartotta azt a követelést, hogy lemondjon az a kormány, melyet a parlament többsége támogat és amely teljesen bírja a korona bizalmát.

A kommuniké végül konstatálja, hogy czerint a béketárgyalások meghiúsultak.

Ezzel szemben illetékes helyről kijelentették, hogy a miniszterelnök három okból nem fogadhatta el az ellenzék előterjesztéseit. 1. Mert az ellenzék javaslatait a házzsabályok módosítására nem tartotta elégségesnek arra, hogy a parlament munkaképessége biztosítottassék, 2. Mert az érvénybe lépést a választási törvény reformja és a házzsabálymódosítás között nem találta el-

atjai szeretet, amelyet a szegény, az utcán felszedett, gyermek iránt érzett.

Akkor elhatározta magát, hogy a talált gyermeket örökbe fogadja.

* * *

Felgyógyulását követő napon Rauchemaure gróf, fogadott leányával, Hóvirággal bejárta a nagy körutat, amelynek kirakatai tele voltak szebbnél szebb karácsonyi ajándékokkal.

Hóvirág, most már jól beburkolva egy bélelt hermelin köpenybe, minden kirakati előtt elragadtatva állott meg és összevászárosította az összes játékszereket, amelyeket egy utána menő szolgálócso-

magokba rakva, be'ett egy félfedelű, két ülésses kocsiba.

Egyszerre csak ámulva állott meg egy nagyszerű, méregdrága báb előtt.

— Talán szeretnéd ezt a bábót? kérdezte tőle a gróf.

— Igen, jó emberem, nagyon szeretném, ha megvenéd számomra!

De alig kiejtette e szavakat, Hóvirág búskomor lett, jökedve eltűnt.

Előtte két kis, nagyon szegényesen öltözött leány haladt el és ezeknek a hidegtől reszkető, kékes kezeik üresek voltak.

— Mi bajod van? kérdezte tőle a gróf, aki meglepetve nézte arczának komorságát.

Felelet helyett egy kérdéssel fordult a grófhöz.

— Mondd csak jó emberem, mindig van sok szegény kisleány ezen a világon?

— Fájdalom, mondá a gróf, mindig van sok szegény ember.

— Akkor nekem nem kell a báb, nem kell semmi; csak azt akarom, hogy a szegény kis árva-gyermekek kapjanak ajándékot!

— Édes jó Hóvirágom, te anygal vagy! mondá elérzékenydedve a gróf; holnap, karácsony napján, valamennyi szegény kis leány ajándékot kap . . .

— Akkor én is megünneplem a karácsonyi szent ünnepet, mondá vidáman Hóvirág.

És visszamentek a grófi palotába, ahol a jószívű gróf egy szép karácsonyi ünnepet rendezett a kis árvák és elhagyottak részére és valamennyi kis leány között legboldogabb volt — Hóvirág! . . .

fogadhatónak, végre 3 mert alkotmányos kötelességének tudatával nem tartotta összeegyeztethetőnek azt, hogy mint parlamentáris kormány elnök, ki a korona és a többség bizalmát bírja a maga és az őt lelkesen támogató többség fejére alkudozzék. Ezen alkut a miniszterelnök erkölcsi lehetetlenségnek tartotta.

*

A képviselőház szerdán, tartotta utolsó ülését. Nemcsak az esztendő, de az egész 1901—1906. évi országgyűlés utolsó ülése is, mely után a jövő év elején már a házfelosztás is az új választások kiírása következik.

1901. október 2-án kezdődtek a Széll kormány választásai. Ennek az országgyűlésnek is tehát korai halál lesz a vége s az öt év letelte előtt átveszik az uralkodást a nevető örökösök, — a kortések.

Sok számítást húz ez keresztül. Hány boldogtalan honatya osztotta be a választási költségeit — öt évi részletfizetésre! S ime most egyszerre esedékessé válik az összes hátralék, a képviselői fizetés is elmarad és ráadásul még itt vannak az alkotmányos új költségek, melyekre még egyáltalán nem biztos a fedezet.

Ezért tartják igen sokan országos csapásnak az új választásokat. A jelveszélőkre azonban teljesen ráilik Molière mulatságos humorú ismert felkiáltása:

— Te akartad Dandin György!

*

Már most természetesen, a kormány elnökének a képviselőház ülésén tett nyilatkozata után, nem lehet többé komolyan kétségbe vonni az országgyűlés felosztatását. De csodálatos, hogy még mindig vannak kétségeskedők, még pedig előkelő politikusok, a kik még most sem tartják egészen bizonyosnak a dolgot.

— Biztosra semmit sem lehet venni a politikában, a míg meg nem történik — így szólt az ülés után politikai életünk egyik kiválósága e sorok írójához

Semmi sem bizonyos s a kísérlet is, a melyet Tisza tett az indennitás megszerzésére, azt bizonyítja, hogy még mindig nincs meg a teljes elhatározás a képviselőház felosztatására.

Ez ime egynémelyek fölfogása a mai napon s ezek számos példát tudnak idézni arra, hogy a király hányszor cselekedett az utolsó napon és az utolsó órában merőben másképp, mint a hogy tanácsosai hitték és remélték.

*

A nemzet ittélni fog! És az ítélethez higgatság, nyugodalom méltóság való. És a magyar nemzetnek lesz is elég higgadsága, nyugalma és méltósága ez ítélethez.

Ráfogás tehát, hogy az új választások zivatárosak, végzetesek lesznek, felzudítják a féktelen szenvedélyeket és polgári-háború iszonyatosságaival dülják fel a nemzet békéjét . . . Nem igaz! nem lehet igaz!

A magyar nemzet még sohasem volt ilyen komoly, ilyen ünnepies, mint az új választásokon lesz . . .

Mert ítéletet fog kimondani.

A választások küszöbén.

Székelyudvarhely, decz. 31.

Tudvalevő, hogy az országgyűlés felosztatása jövő hó 4-ikén fog megtörténni s még ugyanazon hóban országszerte megtartatnak a képviselőválasztások. A terminusnak ilyen rövidre való szabására fölülte szükség volt, már azon szempontból is, hogy a politikai szenvedélyek határa ez által megszorítva lett, s az ország nem változik át egy nagy kortes táborrá.

Tisztába vagyunk már, hogy az új országgyűlésre oly nagy feladatok várakoznak, melyek okos és lelkiismeretes törvényhozókat igényelnek.

Az országgyűlési képviselők működését és mozgási szakadságát semmi sem korlátozza, csak a lelkiismeret. Utasításokat a képviselő ma már választóitól nem kap. A mandátum alapjául szolgáló bizalom olyan előleg, amelynek részleteiben való felhasználását a választó nem kormányozhatja. És amelyet gyakran még akkor sem vehet vissza, ha a képviselő a kijelölt politikai ösvényről letér. A választó azt

mondja a képviselőnek: meggyőződéseidet elfogadom, egyéniségedben bírom, felhatalmazlak tehát, hogy a nevemben beszélj. A képviselő az'án ezt a felhatalmazást forgalomba hozza helyesen, lelkiismeretének parancsára szerint, vagy visszaél vele. Vagy végre rosszul kezeli. Mikor kezeli rosszul a felhatalmazást vagy mikor él vissza vele? ennek a kérdésnek a megítélésénél nem pusztán a képviselő nézetei a döntők, hanem a választók érdekei is.

A választóknak ugyanis vannak általános és lokális, vannak közvetett és közvetlen érdekeik. Így például a Székelyföldnek lokális érdeke az, hogy a kormány a vasutakat kiépítse; a közlegelők az állattenyésztés feltételének megfelelő terjedelemben adassanak a nép kezére, továbbá több székelyföldi munkaközvetítő intézet létesítése, mert részben annak a hiánya miatt még a székely munkás elem egy része idegenbe, s nélküli munkaidőben a munkás kezét a székely birtokos osztály idehaza. Vannak ezután közvetlen érdekek. Ilyen például, hogy Udvarhelyvármegyében a nagyterjedelmű erdőségeknél és legelőknél arányosítása kedvezően oldassék meg, hogy az arányosítás keresztülvitele után a székely nép nagy tömege, a magyar faj fenntartó eleme, vándorbotot ne fogjon kezébe.

Továbbá közvetlen érdeke iparosainknak: piac teremtése; a város közönségére nézve: a községi iskola államosítása, az ezredparancsnokság ide helyezése; egy dohánygyár építése; [a gazdának jó buza ár s általában a nyerstermények értékesítési feltételeinek javítását célzó intézkedések; Sövidékének egy gyár felállítása, a só üzem kibővítése stb. stb.

Most már a közérdek dönti azt el, hogy a közvetlen érdekeket milyen mértékben és milyen sorrendben lehet kiszolgálni. Az az egy azonban bizonyos, hogy a választó első sorban is a maga lokális és közvetlen érdekének kiszolgálásával bizza meg a képviselőt.

A képviselőt nem azzal bizzuk meg, hogy az ország ezerféle érdekét és a jogosult törekvések sokféleségét egymagában összepontosítsa és kiegyenlítsse. A képviselőt azzal bizzuk meg, hogy hozzánk, választóinak többségéhez legközelebb álló érdekeknek és törekvéseknek letéteményese legyen. Mert jól tudjuk azt, hogy más irányú, jogos törekvéseknek is letéteményesei vannak a parlamentben. Jelenjék meg tehát a parlament előtt minden érdek és minden törekvés a gyakorlati élet igaz színeiben, mint alkotmányos tényezője a népakaratnak. Érvényesüljenek ott ezek a tényezők az élet igazi arányai szerint és nyílt színen lefolyó erőmérkőzésük eredménye legyen a döntő arra nézve, hogy az ugynevezett közérdekben milyen arányban jussanak kifejezésre a választók közvetlen érdekei. Így alakul ki az összhang és a kiegyenlítés, jogosult alkotó elemeinek arányaihoz képest. Ellenben, ha minden képviselő a kiegyenlítés miveletét önmagában kívánna keresztül vinni, akkor a parlament egy nagy kaméleonná alakulna át. Hamis színeket látnánk, s nem kapnánk támpontokat az élet valódi méreteihez.

Esztelenség tehát azt kívánni, hogy az országos érdekek a képviselők hálókabátja alatt egyenlítődjének ki. Ilyen megbízást angyaloknak adunk és nem embereknek. A képviselő maradjon csak gyarló ember, sőt kívánatos, hogy a maga igazi érdes felületével érintkezzék, és surlódjék, mert különben soha sem látjuk meg, hogy a nagy igazságokkal való surlódás közben miként csiszolódik simára az érdes vas. Ezt pedig mégis csak látnunk kell, mert mindenestre jobb, ha a parlamentből a tévedések bemondása után igazság alakul ki, mintha az igazságok színellett tökélyből kialakul egy hazug tökéletlenség.

Mindezeknél fogva nézetünk szerint minden képviselő hibásan használja fel a felhatalmazását, mikor választóinak jól ismert és egyenesen reá bízott közvetlen érdekeit kombinálja különlegesen nem reá bízott érdekekkel, titkos számításai műveleteket végez és végső kalkulusként az általa felismert országos átlaggal lép a parlament fekete táblája elé. Neki ugyanis nem azt a megbízást adjuk, hogy a uyilt színen átlagemberként jelenjék meg.

Az életben megnyilatkozó arányoknak ez az összeolvadása, illetve elpalástolása oda vezet, hogy az elpalástolt elemek társadalmilag szervezkednek és élő tiltakozásként lépnek fel a parlament ellen. A képviselő tehát, aki azt hiszi, hogy a rábízott közvetlen érdekeket generálsaftban felfőzni okos dolog, nemcsak hamisít, de egyenesen provokálja azokat az elrejtett érdekeket, hogy az alkotmányos élet szoliden kiegyenlítő terének megkerülésével, a társadalmi

életet tartsák örökös izgalomba érvényesülési törekvéseik.

A kormány, ha jól fogja fel a hivatását, a kiegyenlítés magasabb művészetének gyakorlására egyenesen kötelezve van. Am ő is csak akkor végezheti sikerrel ezt a feladatot, ha a kiegyenlítendő erőket az élet igaz méretei és törekvéseik hamisítatlan rugói szerint látja a mindennapi erőmérkőzések között. Megakad azonban az osztó igazság alkalmazásában, mihelyt az alkotmányos érvényesülésre küldött tényezők nem annak vallják be magukat, a miért küldettek és az alkotmányos élet mérlegére nem az általuk első sorban szem előtt tartandó közvetlen érdekek súlyait helyezik rá.

Fogyasztási adók ex-lexje.

Székelyudvarhely, decz. 27.

Egy érdekes cikket kaptunk ma közlés céljából. A cikkben, — melyet alább egész terjedelmében közlünk — el van mondva, hogy 1905 január 1-én a fogyasztási adók tekintetében is ex-lex állapotba jutunk és így nincs joga az államnak, illetőleg a városnak fogyasztási adókat szedni. A cikk a következő:

Az 1899. évi VI. törv. cikk 3. §. ekként szól:

„A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg megengedheti, hogy egyes községek és városok az 1899. évi július hó elsejétől kezdve bor után az 1887. évi XLVII. törvénycikkhez mellékelt árszabás szerinti borfogyasztási adó 20 százalékát meg nem haladó községi illetve borfogyasztási adópótlékot s hus után az ugyanezen törvénycikkhez mellékelt árszabás szerint husfogyasztási adó 25 százalékát meg nem haladó husfogyasztási adópótlékot szedhessenek be“ stb.

Ugyanezen törvény 8. §-a utolsó bekezdése így szól:

„A jelen törvény 1901. év december hó 31-én“ hatályát veszti.

Az 1901. évi XVIII. törvénycikk, az 1899. évi VI. t.-cz. hatályának meghosszabbítását tárgyalja, annak 1. §-a szerint:

A magyarországi városok és községek fogyasztási adó természetű jövedelmeinek ideiglenes rendezéséről szóló 1899. évi VI. törvénycikk hatálya az 1899. évi VI. t.-cz. 8. §-ban megállapított határidőn túl, 1904. december hó 31-éig meghosszabbítottatik.

Ezen törvény 2. §-a szerint:

A fogyasztási adópótlékok kivétele, ellenőrzése és kezelése tárgyában az 1899. évi VI. törvénycikk alapján egyes városok és községek által alkotott és a kormányhatóság által az 1901. évi decz. hó 31-éig terjedő hatálylyal jóváhagyott szabályrendeletek a jelen törvény hatályának tartama alatt minden újabb jóváhagyás nélkül érvényben maradnak, ha csak az illető város vagy község a szabályrendelet megváltoztatását vagy hatályának megszűnését jogerős határozattal ki nem eszközöli.

Az 1899. évi VI. t.-cz. meghosszabbított tehát az 1901. évi XVIII. törvénycikkkel 1904. év december hó 31-éig.

Átkutattam az azóta megjelent törvényeket, de sehol sem találtam folytatólagos meghosszabbításról szóló törvényt.

A m. kir. pénzügyminiszterium hivatalos pénzügyi közlönyének 14. számában megjelent 38882—1904. számú körrendeletét azonban ösmerjük; a melyben minden pénzügyigazgatóság utasítva lett az 1905. 1906. és 1907. évekre eszkelendő városi bor, hus és szeszfogyasztási adópótlékoknak szerződés szerű biztosítására.

Meg is feleltek garmadában ezen rendeletnek a pénzügyigazgatóságok és ma már ezen szerződések az állam és városok között meg is kötöttek.

A fenn kimutatott törvényekkel azonban a szerződések megkötésére a városoknak joguk a pótladók beszédése tekintetében nem volt, mert az 1901. évi XVIII. t.-cikk alapján ezen acószedési jog 1904. év december hó 31-én hatályát veszti.

A fogyasztási adók beszédése terén tehát fennálló törvényeink szerint az állami fogyasztási adók beszédésével „ex-lexbe“ jutunk, városi fogyasztási adópótlékok beszédése pedig alap hiányában szintén nem szedhető.

A városok ezen jövedelmi források elesésével csödbe jutnak, az állam pedig a kártérítési keresetek bélyegilletkeiből történő rekompenzálással gyér fedezetet fog találni, a városoknak adandó kártalaní-

tással; hacsak a kártalanítás maga is meg nem szűnt az 1899. évi VI-ik t.-cikkkel. (—6.)

*

Székelyudvarhely várost a fogyasztási adók ex-lexje nagyon is érzékenyen sújtotta volna, sőt egész határozottan csődbe kergette volna, ha a miniszterelnök, mint az adott szomorú helyzetben a leghelyesebben ez ügyben rendeletileg nem intézkedett volna.

E város állami borítal- és huszfogyasztási adó jövedelme 1905. évre 30,000 koronában, az államsegély pedig az 1899. VI. t.-cz. alapján 13,900 koronában irányoztatott elő, ami a dicső ex-lexre való tekintettel nem folyt volna be, ha, mint mondók, Tisza a napokban ez ügyben rendeletet nem bocsátott volna ki, melyet részben a cikk író ur, részben a nagy közönség megnyugtatóására itt közlünk:

„A magyarországi városok és községek fogyasztási adó természetű jövedelmeinek ideiglenes rendezéséről szóló 1899. VI. t.-cz. hatályának meghosszabbításáról szóló 1904. évi XVIII. hatálya 1904. évi december hó 31. napjával megszűnik.

Semmi kilátás nem lévén arra, hogy a most idézett törvények hatályának újabb meghosszabbítása iránt benyújtani tervezett törvényjavaslat még ez év folyamán országgyűlési tárgyalás alá vétessék: annak szüksége merül fel, hogy kormányzati úton intézkedés történjék az iránt, miszerint a most jelzett körülmények miatt a városok és községek háztartásában zavar elő ne álljon.

Ennek folyományaképpen a pénzügyminiszter urral egyetértőleg kijelentem, miszerint nincs kifogásom az ellen, hogy a fogyasztási adó-pótlékok kivétele, beszedése, ellenőrzése és kezelése tárgyában a már idézett 1899. évi VI. és 1901. évi XVIII. t.-cz. alapján egyes városok és községek által alkotott és az 1901. illetőleg 1904. évi december hó 31-ig hatályon levő szabályrendeletek — az adott kényszerhelyzetben a városok és községek jól felfogott érdekében — további rendelkezésig hatályban maradjanak, hacsak az illető város és község a szabályrendelet megváltoztatását, vagy megszüntetését jogerős határozattal ki nem eszközöli.

Miről a város közönségét további szabályszöri intézkedés végett értesitem.

Budapest, 1904. december hó 21.

Tisza s. k.

UJDONSAGOK.

Székelyudvarhely, jan. 1.

B. u. é. k. Versben és prózában köszönt reánk az ujesztendő s vers és próza egyaránt boldog újév kívánásban talál megnyilatkozást. Merő jókívánság özönli el az emberiséget, amely minden szomorú tapasztalatok dacára hisz és remél, hogy hitben és reményben pusztuljon el. Az ujesztendőnek megvan az a varázsa, hogy bölcseseket és balgákat egyaránt félre tudjon vezetni a rövid időre is, némi megnyugvást tudjon adni. Az a reménység, ami az embernek leghűségesebb és egyedül kitartóan kellemes utitársa: megújulásával az esztendőnek jobban érvényesül, mint bármikor máskor, noha panaszra sohasem lehet oka. Így történik, hogy ujesztendők virradásakor mindenki többet óhajt és többet vár, mint ama szürke napokon, amelyekből a boldognak kívánt év kikerekedik. Az év legelső napjához köti szerencsésjét a babonás ember, akit ezen a napon megpumpolnak s majdnem kirabolnak. És bizonyára az év kezdetéhez kötné a szerencsésjét a kis malcz is, ha ez szokásban volna, dacára annak, hogy éppen ekkor kerülnek ezer és ezer számra ropogós állapotban a pecsenyés tátra. Olyan nagy az ereje az ujesztendőnek, hogy annak ezernyi kellemetlensége sem riasztja meg az embereket s nem tartja vissza attól, hogy óhajtván várják, versben és prózában üdvözöljék és hogy minden jót reméljenek tőle. Bármit írjon is azonban a nap krónikása erről az ujesztendőről, amely ezerkilencszázötödödör ismétli magát mégis ezzel végzi, amint mindig végezte és végezni fogja: B. u. é. k.

Eljegyzés. Dr. Szolga Ferencz székelykereszturi unitárius gimn. tanár, lapunk munkatársa, tegnap tartotta eljegyzését *Jakabházy* Ilonka kisasszonnyal Székelykeresztúron.

Esküvő. *Burnáz* Imre orvosszigorló e hó 20-ikán tartotta esküvőjét *Szalay* Aranka kisasszonnyal Kolozsvárott.

Képviselőjelölések. Székelyudvarhely város után a megye választó-kerületei is kezdenek megnyilatkozni és egymásután történnek meg a jelölések. *Homoród-Okládon* 28-ikán jöttek össze a járás választó polgárai, hogy állást foglaljanak eddigi közszeretben álló képviselőjük, *Heltai* Ferencz mellett. A jelölő gyűlést *Daniel* Lajos nyitotta meg, ki képviselőjelöltnek *Heltait* ajánlotta. *Kisgyörgy* Sándor unitárius esperes indítványára a gyűlés színhelyére egy küldöttség hívta meg, kit megérkeztek zajos óvácszióval fogadtak. *Heltai* ezután elmondta programbeszédét, mely után *Daniel* a gyűlést bezárta. Délben bankett volt. *Heltai* beszédét megelőzőleg mintegy 30—40 felbérelt ember egy kis parázs tüntetést rendezett, amelyet azonban minden baj nélkül elfojtottak. *Heltai* 28-ikán este városunkba jött, honnan 29-ikén reggel utazott el. Székelykeresztúr szabadelvű választó polgárai *Daniel* Lajos földbirtokos mellett bontottak zászlót. A jelölő gyűlés 29-én délelőtt történt meg a Korona vendéglőben, amikor mintegy 500 választó jelent meg. A gyűlést *Pálffy* Dénes birtokos nyitotta meg. A párt alelnökéül *Gálffy* Kálmán indítványára egyhangulag *Ujváry* Mihály képezdei igazgatót választották meg. *Sándor* Domokos kép. tanár és *Lőrincz* István unitár. lelkes indítványára nagy lelkesedéssel *Daniel* Lajost kiáltották ki a kerület képviselőjelöltjéül. A gyűlésbe a jelöltet *Raffaj* Domokos esperes vezetése mellett egy küldöttség hívta meg *Dr. Szolga* Ferencz tanár üdvözlő beszéde mellett. *Daniel* a terembe érkezéskor lelkes éljenzéssel fogadták, ki nyomban meg is tartotta programbeszédét. Déliben bankett volt. A gyűlésekből Tisza miniszterelnököt táviratilag üdvözlétek. Az egyesült ellenzék e kerületben a Bánffy-párti *Gyárfás* Endre birtokost lépteti fel. A megye más két kerületében, nevezetesen: Oláhfalviban és az Udvarhelyiben a jelenlegi képviselők *Dr. Daniel* Gábor és *Ugron* János megválasztása annyival is inkább biztosra vehető, mivel az ellenzék még jelöltet sem állított fel.

A Jótékony Nőegylet ez évi első fillérestélyét folyó hó 11-én tartja meg.

Adomány a Múzeum számára. *Stemmer* József helybeli lakos az Udvarhelymegyei Múzeum számára egy eredeti fényképet ajándékozott, mely 1849-ben a Vizaknai c-átában elesett s negyvenhárom év múlva felszínre került két honvéd egyikének hulláját tünteti fel a bonczolás alkalmával. Adományozónak szíves adományáért köszönetet mond a Múzeum egyeület igazgatósága.

Iparosok fillérestélye. A Polgári önképző-egylet Karácsony másodnapján tartott estélye a hozzáfűzött várakozásnak megfelelőleg folyt le. A műsor minden egyes száma szépen sikerült, s a kedélyes hangultraal arányban állott az est anyagi jövedelme is. A következő fillérestély holnap, 2-ikán lesz, melyet *Nagy Róza*, *Scheffranek* Jozefin, *Biró* Árpád, *Varró* Ödön rendeznek. Közreműködnek: *Fischer* Ferencz felolvas, *Boku* Katalin énekel *Benedek* Aladár szaval, monologot ad elő *Sándor* Ferencz, dialogot adnak elő, *Flórián* Margit és *Mariska*. A következő fillérestély tekintettel a Dalegylet jan. 8-iki hangversenyére január hó 16-ikán lesz — A polg. egylet elnöksége részéről a következő sorok közlésére kértünk föl: Mindazok kik a Pol. önk. és segélyző egylet decz. 26-iki fillérestélyére tombola tárgyakat adományoztak fogadják az egylet halás köszönetét.

A Székely Dalegylet hangversenye. A Székelyudvarhelyi Dalegylet, mint jeleztük, folyó hó 8-ikán tartja tánczszal egybekötött hangversenyét. Az estélyre a következő érdekes műsort állították össze. 1. Föl barátim . . . szövegét írta *Szabó* András, vegyeskarra alkalmazta *Morascher* Hugó; előadja a Vegyeskar. 2. Echo de Vienne, Sauer Emiltől; zongorán előadja *Dr. Solymossy* Lajosné. 3. A vízi liliom romáucza, Forraytól; éneklí *Sándor* Ilonka, zongorán kíséri *Sándor* Eila (Székelykeresztúr.) 4. Zürichi emlék, férfikar bariton-szóval, zongora és zenekari kísérettel, *Végler* Gyulától; a szerző vezetése mellett előadja a Dalegylet, zongorán kíséri *Kassay* Irén. 5. A magyar dal (melodráma) Herodek-Kernertől; előadja *Groákné Szabó* Kata, kísérik: zongorán *Kassay* Irén, harmoniumon *Paál* Sándor. 6. Tavasz, Erdői Ernőtől; előadja a Vegyeskar. 7. Fantaisie Op. 20. Wieniavszkitől; hegedűn előadja *Dr. Domokos* Andor alispán, zongorán kíséri *Végler* Gyula zenetanár. 8. Dalra, Storchtól; előadja a Dalegylet. Helyárok: Pá-holy 8 k., oldalszék és zártszék I—III. sor 3 kor. IV—VI. sor 2 k., VII—IX sor 1 k. 60 f. a többi sor 1 k. 20 f. állóhely és karzat 1 korona. Jegyek előre válthatók: Székely Dénes könyvkereskedésében,

este a pentárnál. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a választmány. Kezdeté este 8 órakor.

Szent Antal kenyere. A következő elszámolást tettük. A helybeli Szent Ferencz rendiek templomában levő Szent Antal perselyébe begyűlt alamizsna fillérekből a múlt 1904. év folyamán kiosztott a szegényeknek 3985 drb kenyér; azon kívül fára s más egyéb szükségletekre és szegény tanulóknak ruha, könyvek és tandijra kiadatott 592 kor. 98 fillér. A persely fennállításától 1899. augusztustól kezdve eddig kiadatott 9274 kor. 12 fillér. Minden alamizsna fillérért fizessen meg a jó Isten!

Erdélyrészi szocialista-kongresszus. Kolozsvárott hétfőn nyílt meg az erdélyrészi szocializdemokrata-párt második kongresszusa. A kongresszusra a város munkássága nagy számban jelent meg. Küldöttségileg részt vettek azon: Szamos-Ujvár, Deés, Brassó, Zilah, Szilágy-Somlyó, Szilágy-Cseh, Székelyudvarhely, Csik-Szereda, Sepszi Szent-György, Szászrégen, Felvincz, Nagy-Enyed, Nagy-Szeben és még számos kisebb helyek küldöttei, Budapestről Bokányi Dezső jelent meg. A kongresszus első napjára szánt pontjait letárgyalták és azután azokról a módokról tanácskoztak, miként lehetne a mozgalmat még intenzívebbé tenni. Érdekes volt a napirend ama pontja, mely a nemzetiségi kérdésben való állásfoglalás kérdésével foglalkozott. Élesen megtámadták azt a tendenciát, hogy a nemzetiségeket egymás ellen uszítják és a nemzetiségi agitátorok által üzött politikát határozottan elítélik. Végül hangsúlyozták a munkásságnak nemzetiségi különbség nélkül való szolidaritását.

Telefonhálózat Sepsiszentgyörgyön. A kolozsvári posta- és távirdaigazgatóság a napokban tudatta Sepsiszentgyörgy város tanácsával, hogy úgy ott, mint Csikszereében állami, városi közhasznú távbeszélőhálózatot szándékozik létesíteni. Természetesen ez üdvös intézmény csak az esetben létesül, ha kellő számu előfizető már most jelentkezik. A két város egymással és Brassóval is összeköttetést nyerne s ha annak akadályja nem lesz, úgy előreláthatólag az egész erdélyi hálózatba is be fognak vezetetni.

Nagy-Küküllővármegye tisztikara a vármegyei kózkórház javára folyó január hó 7-én Segesváron a vármegyei disztermében Táncz-estélyt rendez, melyre az érdeklődők ez uton hivatnak meg. Belépő díj: személyjegy 4 korona, karzatjegy 2 korona. Felülfizetések, a jótékonycél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Üzleti napok. A következő sorok közlésére kértünk föl: A Székelyudvarhelyi ipari és gazdasági *Hítelszövetkezet* 1905. január hó 1-től mindennemű befizetések és bejelentések idejéül hetenként *kedden d. e. 10—12 ig és d. u. 3—4 ig*; a kifizetések céljából *szórdán d. e. 11—12-ig*; az igazgatósági ülések megtartására pedig *kedden d. u. 5—6 óráig* terjedő időt állapította meg. *Az 1905. évi összes lejáratok keddi napokra esnek.* Miről tájékozás végett, a szövetkezet taglait, ez uton is értesíti az Igazgatóság.

Megfagyott székely. *Nagy* Sándor kissoymosi tehetős székely gazda f. hó 29-én este Székelykeresztúron megfagyott. Hir szerint a szerencsétlen ember a fölött való bánatában, hogy az ellenzék a kereszturi kerületben nem győzhet, alaposan bepálinkázott, s részeg állapotban a friss levegőn több időt találván tölteni, fagyva találták meg.

Mikszáth Kálmán egyik legpompásabb elbeszélése, A gavalérok, ez a vidám szatirája a felvidéki gentry nagyozolásának, most jelent meg a Magyar Könyvtárban, mint e kitűnő vállalat 401-dik és 402-dik füzeté. A „nagy palóc” e munkájában legsajátabb terrenumán mozog; arany humora talán sehol sem csillog annyira bájjal, mint itt. — A Magyar Könyvtár e havi sorozatában van egy kitűnő angol regény is: *Wilkie Collins* „A joslát” a egy misztikus háttérű, izgalmas történet a XIX. század elejéről. Egy másik füzet, a 404-dik, *Balogh* Pálnak, a kitűnő publicistának tollából való és „A legnagyobb magyarról”, *Széchenyi* István grófról szól, akinek életét és egész működését alaposággal, s amellet a nagyközönségnek szánt könnyed előadásban tárgyalja. A „M. K.” monografia-sorozatának, mely csak e múlt hóban gazdagodott *Alexander* Schaksprejével, *Balogh* Pál *Széchenyi*-tanulmánya is egyik legérdekesebb munkája. — A „M. K.” egy-egy száma 30 fillérért kapható minden könyvkereskedésben.

A „Budapest” című képes politikai napilap újévkor immár a huszonkilencedik évfolyamába lép. Az országos függetlenségi és 48-as Kossuth-párt hivatalos organuma a „Budapest”. Kossuth Ferencz a függetlenségi-párt vezére kizárólag a „Budapest”-ben teszi közzé nagybecsű politikai cikkeit. A

„Budapest“ vezércikkét Szatmári Mór felelős szerkesztőn és Rátkay László főmunkatársán kívül az országos függetlenségi párt jeles tagjai írják. Olvasóink figyelmébe melegen ajánljuk a függetlenségi eszméért lelkesen küzdő és nagy gonddal szerkesztett napilapot. A legolcsóbb magyar újság a „Budapest“. Előfizetési ára egy óra két korona. A „Budapest“ minden egyes előfizetője üzentendőkor egy diszesen kiállított nagy nap-tárt kap ajándékkul. Mutatványszámot kívánatra készséggel küld a „Budapest“ kiadóhivatala (Budapest, Sarkantyus-utca 3. sz.)

Kertész Albert k. tanító által írt: „Udvarhely-vármegye földrajza földrajzi előfogalmakkal a népi iskolák III. ik osztálya számára“ megjelent; ára 60 fillér. Kapható a könyvkereskedésekben, valamint a szerzőnél Áttila-utca 5. szám.

Ó nagysága udvarlót.

Ó nagysága: Voltaképpen mért is tartanak az asszonyok udvarlót?

A férj: Voltaképpen, édesem, az asszonyok nem tartanak udvarlót.

— Ezt csak olyan férj mondhatja, mint te vagy, a kik mindent utolsónak tudnak meg, vagy sehogy.

— Megjésszesz, édes, csak nincs neked is udvarlód?

— De bizony van.

— Kicsoda?

— No persze, hogy megöljed. Különben — tudsz is te megölni valakit.

— Kiváncsivá teszesz. Hát mondd meg legalább, hogy jól esik-e az udvarlás?

— Ó, de mennyire!

— Akkor rendben van a dolog. Szeretném megszorítani a kezét annak a derék embernek, a ki mulattatja a feleséget. De mondd csak, édes, milyen is az az udvarlás? Hogy fog hozzá, mivel mulattat?

— (zavarban): Hogyan? Az nagyon egyszerű. Hát úgy van az... hogy... hogy... eh, hát te nem tudod?

— Nem én!

— Te sohasem udvaroltál?

— De igen.

— No hát úgy megy az.

— De nem úgy megy az, mert nálam házasággal végződött, a te udvarlódé pedig nem végződhetik azzal.

— Hát az az udvarlás, mikor valaki szerelmet vall?

— Hát persze.

— (panaszosan): Én meg azt hittem, hogy a mikor valaki mélyen meghajtja magát és azt mondja: nagysád, az ön gyermeke a legokosabb növendékem!

— (nevetve): Tehát a tanító úr?

— (mérgesen): Még ezt is irigyled tőlem? Nem is hiszem, hogy ez nem udvarlás.

A férj: Hát mi akkor a férj megcsalása?

Ó nagysága: Az ordinárság. (Végignéve a férjén) Különben — lehet, hogy jó izlés is.

Cras.

KÖZGAZDASÁG.

— A birtokrendezés. —

Székelyudvarhely, decz. 30.

Néhány év előtt nagy nekibuzdulással vette munkába a kormány a magyar föld számos függő kérdését. Ez a munka a magyar társadalom erős ösztönzéséből fakadt. Nem volt elméleti izü kormányzati kezdés, mint közgazdasági fejlődésük legtöbb lépcsőfoka. A közbejött politikai zavarok mintha megakasztották volna ezt az egészséges processzust. Társadalmi életünk a közkérdésekkel szemben megint meglehetősen sivár képet öltött.

A nagy kárunkra félbeszakadt gazdasági politikai munkát Tallián Béla földmivelési miniszter mégis mintha újra meg akarná fogni. Közrebecsátotta a miniszteriumában fogantatosított birtokrendezési tanulmányokat s ezzel talán megtette az első lépést arra, hogy a birtokrendezés ügye valahára a törvényhozás munkaprogramjának sürgős pontjai közé kerüljön.

A földmivelési miniszter kiadványa a birtokrendezésre vonatkozó joganyag rendszeres összeállítását, távábbá a tagosításra és birtokrendezésre vonatkozólag a törvényhatóságok, gazdasági szaktestületek és szakértő férfiak által adott véleményeket tartalmazza. Egy bevezető tájékoztatóban összefoglalja a birtokrendezés ügyére vonatkozó tudnivalók lényegét. A vastag kötet mindenesetre befejezője lehet a kérdés tanulmányozási stádiumának és alapja a törvényhozási előterjesztésnek. Ebből a szempontból kell a dolgot tekintenünk.

A jelenlegi kormány elnöke készséggel tette magáévá Horvánszky Nándor egyik politikai hagyományát, a kisbirtok tehermentesítését, jobban mondva hitelügyének egészségesebb, gazdaságosabb rendezését. Tallián Béla munkája arra figyelmeztet bennünket, hogy a birtokrendezés ennek a nagy tervnek egyik leghatalmasabb segítője, sok tekintetben előkészítője, sokban kiegészítője. Mert azt olvassuk benne, hogy a magyar parasztbirtok száználmasan szét van darabolva. A parasztbirtok általános típusa a 4-8 tagu szántóföld. A volt urbéresok, a mai

kisbirtokos nép kezén maradt határrészeket tömredék pántlikára szabta az idő. Sőt Udvarhely vármegye azon panaszkodik, hogy sok középbirtokos csak a legprimitív, paraszt módra kezelheti a birtokát szerteszórtsága miatt s a hiányzó földbirtokos középosztály kifejlődését csakis a birtokrendezés keresztülvételétől lehet várni. Az apró parcellákat nem tartja jól nyilván sem a kataszter, sem a telekkönyv. A va'óságos birtoklás is bizonytalan, annál inkább a telekkönyvi. Világos, hogy a jó hitelnek a jó telekkönyv adja az alapját, meg a földbirtok olyan gazdasági elhelyezése, hogy a megművelés könnyű, olcsó, a lehető legkiterjedtebb gazdálkodási számításokat megengedő, viszonylag biztosított jövedelmű legyen.

A magyar földbirtok nagy részének ez a szomorú állapota meglehetősen régi dolog. Az urbéri törvények alapján végzett tagosítás, a kommaszacció, csak a volt nemesi birtokokon ment úgy, mint a neve kiváta. A parasztbirtokok az urbéri rendezés után is sok tagban maradtak; sőt sok helyütt még jobban eldarabolódtak. Részint, mert a kisgazda akkori tudásával a határ minden fajta földjéből kivánt egy darabkát, részint mert a tagosító bírúk nem tölthették be az előbbre látó gazdasági vezetők nehéz szerepét. Így eshetett meg, hogy pár évtizeddel az egyik birtokrendezés után, elemi erővel sürgeti a fogantatosítását a másik. Mert két nagy nemzeti érdekünk, a gazdálkodás javulása és a föld adósságtörlesztése csökkentése kapcsolódik vele össze.

A nyilvános élet nagyon keveset tud nálunk a birtokrendezés jelentőségéről. Érdekes aktualitással még kevés időre sem tudott vergődni. Tizenkét évvel ezelőtt az erdélyi birtokrendezés ügye foglalkoztatta a törvényhozást. Horvátország törvényhozása ez idő alatt kétszer is szabályozta ezt az ügyet. A szomszédunkban, Ausztriában külön állami apparátussal végzik a tagosításokat. Néhány év előtt Moson vármegye kezdesére majdnem valamennyi törvényhatóság fölrítalig sürgette a kormányt a törvényhozási munkák előterjesztésére. Parlamentünkben és politikai pártéletünkben még sem keltett semmi visszhangot a birtokrendezés dolga. Talán mert főleg az apró emberek, a kisbirtokosok érdeke főképpen. A kik némán küzködnek a mostoha viszonyokkal s ha elvesztik a gazdasági jólét döntő csatáját, megmaradó energiájukat, vagy az értelmetlen jelszavakat hangoztató szocialisták közé, vagy — Amerikába viszik.

Elkeserítő dolog tudni, hogy mennyi nyomorúság fakadt a tagosítás ügyének rendezetlen állapotából. Erdélyben pedig, a hol újabb törvény intézkedik, ez intézkedés hiányaiból. E helyen csak arra utalunk, hogy a szétdarabolás nagyban megkönnyítette a kisbirtokosok deposzsedálását. A tagosítottan határokon rendszerint potom olcsó parcellákat előszeretettel vásárolták össze üzérkedő elemek s azután azt a birtokrendezést, a melyre a paraszt gondolni sem tudott és mert, ugyezólván egészen a többi kisbirtokosok költségére keresztül vitték. Sok kisbirtokost adósítottak el végképpen az ilyen erőszakolt birtokrendezések aránytalan nagy költségei. Még többet keverték beláthatatlan pörlekedésekbe. Különösen Erdély visszhangzik az efféle panasztól. Nem csoda hiszen köztudomásu, hogy a nagyrészben ma is érvényes első erdélyrészi birtokrendezési törvényt Bokross Elek, az igazságügyi bizottság akkori elnöke, egy bálban átmulatott éjszakától kábult fővel ütötte össze.

A dolog úgy áll, hogy elméleti törekvéseinket a gyakorlati munkálkodás terén is elő kell készítenünk. Az egész ország visszhangzik attól a törekvéstől, hogy kisgazdáinkat okosabb, jobb gazdálkodásra tanítsuk. Át vagyunk hatva attól a tudattól, hogy a kisbirtok adósságtörlesztés országos érdektől, országos akcióval kell elveselhetővé tennünk. Nos hát, tegyük egyszermind a kisgazdák földjét becsületesen művelhetővé; tegyük olyanná, hogy értéke, jövedelme természetesen gyarapodhassék. Ez teheti gyümölcsözővé a terjedőben lévő gazdasági tudást, ez adja meg az olcsó jelzáloghitel önként növekedő s a drága függő terhek konvertálására használható a apját.

A földmivelési miniszter könyve arra utal sok helyen, hogy közönségünkben meg van a szándék és hajlandóság a birtok okosabb rendezésére. Csak azt adja a törvényhozás, hogy a mostani jogi bizonytalanság, a mutatkozó visszasszágok megszüntjenek. Ha az állam csak a telekkönyvek és kataszteri ívek rendbehozatalával s a fölmérési költségek aránylagos részével segíti is a gazdalközönséget, egyébképpen pedig czélszerűen rendezzi a jogi és el-

járási részleteket, a helyes birtokrendezés aránylag rövid idő alatt keresztül megy az egész országban. Mert a tagosítás gyümölcsöző gazdasági befektetés, a melyre akár a meglevő pénz, akár a hitelt gazdaságosan lehet fordítani.

Gazda.

TAVIRATOK.

Budapest, decz. 31.

(Érk. d. u. 5 ó.)

Apponyiék beolvasása.

Ellenzéki körökben befejezett dolognak tartják Apponyi Albert grófnak és pártjának a függetlenségi pártba való belépését.

A nemzeti párt január harmadiki értekezletén Apponyi hir szerint nagyobb beszédet fog mondani, melyben ajánlani fogja a nemzetnek, hogy rátérjen a personál unio-alapjára.

A Szederkényi-párt, valamint a néppárt több tagja szintén beolvadnak a Kossuth-pártba.

A politikai ujév.

Egész politikai világ nagy várakozással tekint Tisza miniszterelnök holnapi ujévi beszéde elé, annál inkább, mivel a parlament híján az ellenőrzés nélkül, teljes tudatában a felelősségnek vállalja Tisza az exlexben való kormányzást, melyről holnap részletesen fog nyilatkozni.

Az ellenzék értekezlete.

Az egyesült ellenzék vezeterei Kossuth Ferencz elnöklésével ma délelőtt ismét tanácskozásra gyűltek össze, melyen a disszidenseket Darányi Ignác képviselte.

A választási előmunkálatokat folytatták. Egész sereg jelöltet fogadtak.

Képviselőjelölések.

Hieronymi Károly miniszter ma elfogadta Budapest hatodik kerületi szabadelvű választók által felajánlott képviselőjelöltséget.

A választás igen hevesnek ígérkezik Vázsonyival szemben.

Darányi Ignác volt földmivelési minisztert Topliczai kerület jelölte. Darányi a jelöltséget elfogadta.

Nagy hóviharak.

Bécsből, Lembergől és Salzburgból óriási hóviharak jelentenek, melyek épületekben, átlatokban, emberekben nagy kárt okoztak. Több vasútvonalon a forgalmat beszüntették.

Nyílttér.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a súlyos gazdasági viszonyok miatt minden a fogászat körébe tartozó munkát leszállított árak mellett fogok végezni, mert nem kívánom, hogy ilyen súlyos anyagi viszonyok mellett még a fogápolást is úgy megfizesse a t. közönség, mint normális évben. Valamint eddig, úgy ezután is, minden munkáért teljes jótállást vállalok. Ugy a fogak conserválását, mint műfogak beillesztését csak tökéletes megelégedés esetén díjaztatom. Ellenkező esetben újra készítem. Épen, mert elvem a pontos, jó és olcsó kiszolgálás, kérem és remélem a n. é. közönség hathatós támogatását. Kiváló tisztelettel

Dr. Kovács Géza,
gyakorló orvos, fogspecialista.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Telefonszám: 14.

Burghardt Gyula

asztalos, Kossuth-utca 21. szám alatti műhelyében teljes nap-pali, ebédlő és hálószoba bútorok jótállás mellett állandóan kaphatók.

Dupla villany delejes

Kereszt

Csillag

DM R. G. 88503.

gyógyit, felhűt jótállás mellett: közhvény, reuma, asthma (nehéz légzés) álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, ehetetlenség, influenza, valamint minden ideg-betegségénél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni, meg vagyok győződve, készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknek alkalmazandó

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel bel- és külföld részére:

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3.

Csak 5 korona

4 1/2 kiló (körülbelül 50 darab) kevésbé megsérült enyhe, finom

PIPERE-SZAPPAN

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

SCHEFFER D. SÁNDOR
Budapest, VIII. ker., Bezerédy-utca 3. szám.

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül. Manhattan porral. Aki sertéseit gyorsabban akarja felhízlatni, aki teheneitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszerűen aki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 100 kg. 50 kor., 50 kg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldök postán és bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electrophor vállalat
Budapest, VIII., Aggteleki-utca 15.

Az 1895. évi caira és az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és aranyéremmel kitüntetve. O vosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer:

a Widder-féle

Reuma-szesz és Erő-Fluid

biztos s kiváló gyors hatásu a test bármilyen csúros bántalmái, u. m.: közhvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.
Egy üveg ára használati utasítással

1 kor., erősebb üveg 2 kor. 40 fill.
Főraktárak Budapesten:

Török József ur gyógyszerárában, Király-u 12. és Andrassy-ut 26.

és dr. Egger A. gyógyszerárában, Váci-körút 17. sz. Ugyisintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely 41. szám.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.
Kaphatók: Székelyudvarhelyen: Solymossy János, Székelykeresztúr on Lengyel Samu gyógyszerészeknél

Árverési hirdményi kivonat.

A székelykeresztúri kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Benedek Gyula végrehajthatónak Bátor Orbán Ottó végrehajtást szenvedő ellen 24000 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében — miután szabályszerű utóajánlat tétetett az oroszhegyi 642. sz. tjkben A+ 8678—9681 hrsz. ingatlanra 4780 kor. kikiáltási árban (bánatpénz 146 kor. 40 fill.) az 541 sz. tjkben az A+ 9680a/1 hrsz. ingatlanra 4681 kor. 60 fill. kiáltási árban (bánatpénz 715 kor.) az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi január hó 20-ik napjának délelőtt 9 órakor Oroszhegy község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási alól is eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én, 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.
Székelykeresztúr, 1904. december 5. én.

Mihály, kir. a bír.

Világhírű

a „REKORD” festészeti műintézet, a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismeréssel a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:
O'aj. aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban ára 20 korona. Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és kréta-rész ára . . . . . 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.
Egy életnagyságu nagy képet készitünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez, és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„Rekord”

festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 46.

Egészen ingyen

zománcozott edényt

nem kaptak sehol, de 6 főzlábost és 6 főzofazékot különféle nagyságban 12 darabot 1 frt 75 kr-ért én szállítok ingyen csomagolás és utánvétel mellett.

A többi tárgyak feltűnő olcsó árban — Árjegyzéket ingyen küldök.

KOHN, Gyári raktáros
Budapest, VI., Csengery-utca 51.

A leghíresebb kötőgépek

házi és ipari célra

I. styriai kötő-gépgyár magyar képviselője
Budapest, VII., Erzsébet-körút 23. szám.
Részletfizetésre is kapható. — Árjegyzék ingyen, bérmentve.

Varrógépek, kerékpárok raktára.
FOGL JÓZSEF LAJOS.

Egy amerikai gyorsfőző vagy ingyen. háztartási mérleg

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulajdonított raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

- 6 db mexikói ezüst asztali kését,
- 6 „ „ „ evővillát,
- 6 „ „ „ evőkanalat,
- 12 „ „ „ kávéskanalat,
- 6 „ „ „ kiváló desszertkést,
- 6 „ „ „ kiváló desszertvillát,
- 1 „ „ „ mexikói ezüst levesmerítő kanál,
- 1 „ „ „ mexikói ezüst tejmerítő,
- 2 „ „ „ eleg. szalon asztali gyertyatartót

46 drb összesen csak 6 frt 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy amerikai gyorsfőző vagy szavatosság mellett gyorsan működő 12 1/2 hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (beült is), melynek tartósságát 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges beküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból

SCHEFFER D. SÁNDOR
Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3. sz.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhvénynek, csúznál és meghűléseknél bedörzsölésként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerárában az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

The Lucifer **The Lucifer**
Budapest, VII., Erzsébet-körút 35.

A gyermek legnagyobb öröme!

Összeállítható bűvészdobozok.

Tartalmaz: 7, 9, 15, 18, 21, 24, 28 féle mutatványt
Ára: 1, 2, 3, 5, 7, 9, 12, 50 kor. dobozonk

Ezen bűvészdobozok ügyes összeállításuk folytán a gyermeket gondolkodásra serkentik és észbeli tehetségét fejlesztik. Minden doboz pontos magyarázattal és ábrákkal van ellátva. Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Postai szétküldés utánvétel mellett pontosan eszközöltetik.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND CEMENTGYÁR

Brassóban Székelyudvarhelyt kapható Rösler és Gábor uraknál.